

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEČ

Inserati:
Enostop. petivrst (72 mm):
za enkrat 15 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravniškega telefona št. 188.

Pred odločitvijo.

Dunaj, 19. decembra.

Volivna preosnova je zagotovljena, gosposka zbornica se je udala. To je v prvi vrsti zasluga ministrskega predsednika barona Becka, ki je zadnje dni od jutra do pozne noči obravnaval z merodajnimi člani gosposke zbornice. Istina pa je, da bi baron Beck brez krone ne upognil visoke gospode za enako volivno pravico. Vlada je pri raznih prilikah odločno zahtevala splošno in enako volivno pravico. V tem smislu so posredovali Chlumecky, Bilinski, Gautsch in Bylandt. Res, da zahteva gosposka zbornica veliko odškodnino za volivno preosnovo; omejeno število — numerus clausus — nerazumno pomnoži veljavo in ojači ustroj gosposke zbornice, ki postane močna trdnjava proti ljudskemu gibanju. Toda splošna in enaka volivna pravica je vredna te koncesije, brez katere je bila sedaj naravnost izključena.

Danes je bilo posebno živahno v gosposki zbornici. Zbralo se je 163. navadno veliko število članov, posebno pa radovednega občinstva. Vloge za današnje parlamentarno predstavo pa so bile že sinoči razdeljene. Vse tri stranke so se zedinile, naj se volivna preosnova danes postavi z dnevnega reda, pač pa vladna predloga glede na »numerus clausus« takoj izroči odseku, ki naj že jutri predloži zbornici svoj sklep in poročilo. Tako se je tudi zgodilo. Grof Thun, ki je bil izprva največji nasprotnik in je včeraj mnogo pripomogel do kompromisa, je predlagal, naj se vladna predloga izroči odseku. Ker so vsi člani srednje in ustavoverne stranke v odseku odložili svoje mandate, je zbornica takoj izvolila nove. Ob 3. uri je odsek imel sejo ter rešil vladno predlogo s to izpremembo, da bode določeno najvišje in najnižje število članov, ki jih more, oziroma mora imenovati vladar v gosposko zbornico. Za poročevalca je komisija izvolila barona Czedika. Jutri bode zbornica po dogovoru z vladno rešila to vladno predlogo in volivno preosnovo. Ne-rešen pa ostane zakon, s katerim se izpreminja dotična osnovna določba iz l. 1867, toliko časa, da poslanska zbornica dovoli »numerus clausus«. Dane s pa je že dr. Gessmann v zbornici koncem seje nujno predlagal »numerus clausus« za gosposko zbornico.

Vprašanje je le, ali češki radikali in slovenski liberalci zapostavijo svoje nujne predloge na korist Gessmannovemu. Ako se to zgodi, je mogoče, da je volivna reforma rešena pred prazniki.

Drugo poročilo pravi, da bo poslanska zbornica »omejeno število« rešila šele v drugem tednu januarja in bo potem gosposka zbornica takoj pričela s tretjim branjem volivne reforme.

Za govornike v današnji debati (21. t. m.) v gosposki zbornici so oglašeni: knez Auersperg, grof Thun, knez Schönburg, baron Chlumecky, knezoškofo dr. Jeglič, baron Berger, dvorni svetnik Lammasch, dr. Plener, Inama-Sternegg, dr. Unger, Exner, dr. Mat-tausch in češki pesnik Jaroslav Vrchlicky — Prihodnjo soboto reši gosposka zbornica zakon o krošnjarstvu, vojaški pristojbini in nafti. Potem reši tudi proračunski provizorij.

Državni zbor.

Dunaj, 20. dec.

Uradniške plače.

Bližajo se nove volitve. Poslanci, ki so ali sami uradniki ali pa se zanašajo na uradniške glasove, so sedaj posebno glasni. Na shodih in v zbornici roté vlado, naj zviša uradniške plače. Finačni minister je nedavno razdelil med člane proračunskega odseka jako poučne izkaze glede na uradniške plače. Te znašajo že tretjino državnih stroškov; samo pokojnine so narasle že na 80 milijonov. Ko bi vlada in državni zbor dovolila vsem uradnikom in uslužbencem 20% draginjsko doklado, kakor zahtevajo nekateri, potreboval bi finančni minister okroglo 65 milijonov kron.

Dr. Korytowski pa na govori jasno in odločno ter pravi: Ako hočem samo uradniške plače izboljšati za 65 milijonov, dovolite mi nove davke. Vlada pa je izdelala tudi drugi izkaz, ki podaja natančen pregled uradnikov v štirih najnižjih plačilnih razredih. V osmem razredu je 6473 uradnikov, v devetem 14.308, v desetem 13.307, v enajstem 12.025. Plače teh uradnikov znašajo 110.795.800, aktivitetne doklade 23.491.989 kron. Torej bi iznašala 20% draginjska doklada 26.857.558 k. Prišteti pa bi morali še 496.320 k, ki jih še posebej zahtevajo državni uradniki v Trstu. Poleg tega je poštna uprava določila za svojih 42.397 uslužbencev še posebej 3.653.900 k. To so številke, s katerimi mora sedaj računati finančna uprava.

Sinoči je imel namreč proračunski odsek sejo, v kateri je rešil začasni državni proračun do konca julija 1907. V odseku se je poka-

zalo soglasno prepričanje, da je draginjska doklada z ozirom na finančne razmere mogoča le za štiri najnižje uradniške razrede in pa za uslužbence. To vprašanje so sprožili Prochazka, Globinski, Hofmann, dr. Kramar in dr. Bärnreither. Ta je naglašal med drugim, da je treba v prvi vrsti znižati število uradnikov, potem jih bode mogoče tudi boljše plačati. Večina odsekovih članov mu je pritrdila, ker posebno v finančni in politični upravi je razmeroma preveč uradnikov. Vsak tajnik ima že svojega predstojnika. Manj uradnikov in boljše plače!

Finančni minister dr. vitez Korytowski je v bistvu odgovoril sledeče: Posebna ministrska komisija se je več časa posvetovala o uravnavi uradniških plač ter dokončala svoje delo. Preden pa ta komisija izdela podroben načrt in ga odobri ministrski svet, utegne poteči še nekaj mesecev. Vlad bode torej šele novemu državnemu zboru predložila načrt zakona, ki stopi v veljavo z novim letom 1908. Ker pa je v istini povsod velika draginja, h o č e v l a d a 15. j a n. 1907 vsem uradnikom štirih najnižjih plačilnih razredov izplačati draginjske doklade po 120 kron, državnim uslužbencem drugih vrst pa po 60 kron. Ti troški bodo iznašali okroglo 20 milijonov in jih bode vlada izplačala iz blagajničnih preostankov. Teh uradnikov je 53.250, uslužbencev pa 140.000. Minister prizna, da so prošnje državnih uslužbencev večinoma upravičene, deloma pa jako preterane. V Nemčiji n. pr. so plače državnih uradnikov slabše, pa vendar ni toliko krika, ki rušijo disciplino. Sicer pa, pravi minister, mora vlada znižati število uradnikov. Le tako bode mogoče uradnike tudi boljše plačati.

Pri tej priliki je finančni minister opozarjal odsek na veliko važnost vladne predloge, s katero naj bi se ustanovila osrednja za-družna blagajna. Minister jako obžaluje, da se tej predlogi z vso odločnostjo upirajo češki poslanci. (Poslanec Maštalka: Ta vladna predloga nikdar ne postane zakon!)

Poštni uslužbenci. Že gori sem omenil, da je vlada odločila 3.600.000 kron za poštne uslužbence. Ti višji izdatki se razdele na štiri leta. S tem pa poštni uslužbenci niso zadovoljni in prete s pasivnim odporom. Trgovinski minister dr. Foft je sinoči sicer brez ovinkov grajal pretenje poštne uslužben-cev s pasivnim odporom, pač pa tudi odkrito priznal bedo poštne in brzojavne uslužben-cev. Zato pa hoče vlada poštne uslužbence po- leg že zagotovljenih draginjskih doklad do-voliti še pred prazniki posebne podpore.

Podržavljenje.

Poslanec Maštalka je vprašal, ali hoče vlada nadaljevati podržavljenje železnice, Minister dr. pl. Derschatta je odgovoril, da je to njegova in skupne vlada želja. Začetek je storjen s Severno železnico. Potrebne pa so za nadaljevanje natančne informacije in po-seben zakon za podržavljenje. Brez tacega

zakona je vlada brez opore in orožja proti za-sebnim železnicam, kakor je bila nasproti delničarjem severne železnice. Vlada hoče še tej zbornici v prosincu predložiti tak načrt za-kona. (Dobro-klici.)

Državni proračun.

Po daljši razpravi, ki je trajala sinoči do 10. ure, je proračunski odsek dovolil začasni državni proračun, ki ga je danes v zbornici odsekov načelnik dr. Kathreiner nujnim potom spravil v drugem branju na dnevni red. Govorili so Udržal, Abrahamovič, Steinwender, grofa Trautmannsdorff in Deym, češki radikalec Baxa, Novotny. Edini Steinwender se je baval s proračunom. Njegove opazke o rasto-čih troških, varčnosti, duševnem proletarijatu itd. so bile jako umestne. Sploh je Steinwen-der v tem oziru mož, ki pogumno, brez ovinkov in ozirov na gori in doli, pové resnico na vsa usta. Tudi danes je Steinwender povedal vladi marsikatero resnico. Oba veleposestni-ška govornika pa sta tarnala ter jemala slovo od poslanske zbornice. Ob 5. uri je predsednik zaključil sejo. Jutri bode rešen začasni prora-čun, na vrsto pridejo potem nujni predlogi, ki so bili vloženi proti volivni preosnovi. Vlada se trudi, da bi češki radikali umaknili te pre-dloge, ki zapirajo dnevni red.

Odsek za volivno reformo.

Odsek za volivno reformo, ki se je te dni posvetoval o pododsekovih sklepih glede na volivno svobodo, je svoje delo končal. Za po-ročevalcu v plenumu je izvoljen Gessmann.

Upor čeških radikalcev.

Ministrski predsednik baron Beck je 20. t. m. dalj časa konferiral s češkima radikalcema Baxo in Klofačem, naj svoje nujne predloge v prilog nujnemu predlogu Gessmanna, naj se sprejme »numerus clausus«, umakneta. Poslanca sta se izjavila, da radikali svoje pre-dloge umaknejo le v prilog gospodarskim za-konskim načrtom, Lloydovi pogodbi in po-dobnim.

Lloydova pogodba.

Proračunski odsek je odobril Lloydovo pogodbo, kakor jo je predlagal pododsek z dodatnim predlogom Pitaccovim glede na re-organizacijo Lloydovega arzenala v Trstu.

Med Čehi.

Baje hočejo češki poslanci König, Loula, Roskošny, Svocil, Pospelil in Vychodil pri-stopiti k češkemu agrarnemu državnozbor-skemu klubu in na tej podlagi tudi kandidati za prihodnji državni zbor. Roskošny in Vy-chodila se pa baje agrarci nekoliko branijo. Z vso rezervno.

LISZEK.

Skrivnost mojstra Cornilleja.

(Iz francoščine.)
(Konec.)

Bilo je nekaj nejasnega v življenju moj-stra Cornilleja. Že dolgo ni nihče iz vasi pri-nesel k njemu žita in vendar so se vedno vr-tile veternece njegovega mlina kakor prej. Zvečer so srečavali na cesti starega mlinarja, ki je gonil pred sabo osla, obloženega z veliko vrečo, polno moke.

— Dober večer, mojster Cornille, — ogo-varjali so ga kmetje, — ti pa še vedno melješ!

— Seveda, ljubi otroci, — je odgovarjal stariček veselo — hvala Bogu, vedno imam veliko dela.

Če ga je pa kdo še dalje povpraševal, kje dobi toliko dela, djal je prst na usta in resno odgovoril: »Za izvoz meljem, ljubi otroci.« Več ni bilo spraviti iz njega.

Da bi mogel kdo stopiti v mlin, o tem še misliti ni bilo treba. Še celo mala Vivette ni smela noter . . .

Če si šel mimo mlina, videl si vrata za-klenjena. Velike veternece so se vedno vrtile,

stari osel se je pasel na jasi in stara mačka, ki se je grela na oknih v solčnih žarkih, gle-dala je potuhnjeno doli.

Vse to je izgledalo zelo skrivnostno in dalo povod najrazličnejšim govoricam. Vsak je hotel skrivnost mojstra Cornilleja po svoje raztolmačiti. Obče mnenje pa je bilo, da se na-haja v njegovem mlinu več vreč z denarjem, kot z moko.

Konečno se je pa vendar vse pojasnilo. Le poslušajte, kako! Ko sem nekoč citral mla-dini pri plesu, zapazil sem, da sta se zaljubila moj starejši sin in Vivette. To me ni nič vje-zilo, ker je bilo ime mojstra Cornilleja sicer spoštovano in tudi . . . vesel bi bil, če bi videl Vivetto, to golobičico obračati se v svoji hiši. Ker pa je bil zaljubljeni par vedno skupaj, sklenil sem stvar urediti in sem se napotil v mlin, da bi govoril s starim očetom dekletov-im, Stari čarovnik! Ko bi le videli, kako me je sprejel! Nisem ga mogel pregovoriti, da bi mi odprl. Skozi ključavnico sem mu moral po-vedati vzrok svojega prihoda in ona vražja, mršava mačka je predla nad mojo glavo.

Starček mi ni pustil, da bi dokončal, ampak kričal je nad mano zelo nevljudno:

»Če se ti mudi svojega sina oženiti, le dobi zanj kako deklico iz parnega mlina!« . . .

Lahko si mislite, kako so me te besede razkačile, vendar sem bil dovolj hladnokrven in premagal sem se. Pustil sem starega norca v mlinu in sem šel povedat otrokoma o svojem neuspehu . . . Uboga otroka mi najprvo še verjela nista in sta me prosila, naj jima pustim samima iti v mlin in s starim očetom govo-riti . . . Nisem jima odrekel te želje in zaro-čenca sta odšla.

Mojster Cornille je ravno odšel iz mlina, ko sta onadva prišla tja. Vrata so bila zakle-njena, toda stariček je pustil lestvo, prislonojeno ob oknu in tako je prišlo otrokoma na misel, da bi šla noter skozi okno in videla, kaj se godi pravzaprav v tem glasovitem mlinu . . . Čudno! Mlin je bil prazen. Niti enega žitnega zrnca, niti najmanjšega prahu od moke ni bilo na stenah ali na pajčevinah. Tudi se ni raz-širil oni lepi duh po zmletem žitu, katerega zaduhaš v mlinu . . . Posteljnik je bil ves pokrit s prahom in na njem je spala velika, mršava mačka.

Tudi vse drugo je naredilo vtisk revščine in zapuščenosti: na posteli so ležale cunje, na stopnicah košček kruha in v enem kotu sobe tri ali štiri raztrgane vreče, iz katerih se je vsul pesek in sipa.

To je bila torej skrivnost mojstra Cor-nilleja. Ta pesek in to sipa je vlačil njegov

osel vsak večer po cesti, da bi ljudje mislili, da ima še vedno dosti dela . . . Ubogi mlin! Ubogi Cornille! Že davno je bilo, odkar mu je vzel parni mlin zadnje delo. Veternece pa so se vrtile še vedno, toda mlin ni deloval več.

Otroka sta prišla s solzami v očeh k meni in mi pripovedovala, kaj sta videla . . . Ne-mudoma sem hitel k sosedom in jim povedal celo stvar. Sklenili so, da poneso mojstru Cornilleju vse žito, kar ga imajo doma. Cela vas se je napotila v njegov mlin in prišli smo k njemu s celo trumo oslov, ki so bili obloženi s pravimi žitom.

Vrata mlina so bila na strežaj odprta. Pred vrati pa je sedel na vreči sipe mojster Cornille. Komolce je opiral na kolena, glavo v dlani. Ko se je povrnil, je zapazil, da je prišel nekdo k njemu in da je zvedel njegovo skriv-nost.

— Oh, jaz ubožec, — tožil je, — sedaj mi ne ostane drugega, ko umreti. Mlinu so vzeli čast.

In zdihoval je tako, da bi se ga kamen usmilil. Dajal je svojemu mlinu tako ljubka imena in se pogovarjal z njim, ko z živim bitjem.

V tem trenutku smo prišli z osli in zakli-cali smo po nekdanji navadi:

— Hej, mlin! Hej, mojster Cornille!

Nemški alpski shod.

Alpski nemški ljudski shod se bo vršil 13. januarja v Ljubnu. Poročali bodo vsi nemški poslanci iz alpskih kronovin, posebno o načinu in načelih, po katerih naj se vrši volivna borba za bodoči državni zbor. Prvo besedo bo imela nemška ljudska stranka, potem napredna in končno vse tiste, ki količjak dišijo po napredku. Torej alpski liberalni blok en miniature.

Pasivni odpor poštnih uslužbencev.

Pasivni odpor poštnih uslužbencev sklenjen.

Predvčerajšnjim zvečer so zborovali zaupniki dunajskih poštnih uslužbencev. Soglasno so sklenili, da izvedejo službo tako, kakor to določajo predpisi. Uslužbencem se naznani začetek odpora v zadnjem trenutku. Posvetovali so se tudi, kako vzdržati edinost med 47 krajevnimi skupinami ob času tihega odpora. Zborovalci so bili zelo navdušeni za boj in so mnenja, da zmagajo v boju. Z velikim zadovoljstvom se je konstatiralo, da so se češki poštni uslužbenci soglasno pridružili gibanju. Določeno so tudi izjavili, da se tihega odpora ne udeležijo le nižje kategorije, marveč tudi poduradniki in ekspeditorji. Upajo tudi, da železničarji in uradniki ne napadejo zahrbtno poštnih uslužbencev, kar bi bila velika lumparija, ker niti poštni uradniki, niti železničarji nimajo nobenega povoda zato. Izvolili so tudi izvrševalni odbor, ki vodi gibanje na Dunaju in po provinci. Včeraj se je vršila služba po dunajskih poštnih uradih v popolnem redu. Med uslužbenci se je opazila velika živahnost, a služba ni trpela. Ako izbruhne odpor, se ga baje četrtina dunajskih poštnih uslužbencev ne udeležijo.

Danes ob 6. zjutraj so pričeli razdeljevati po celi Avstriji med poštne uslužbence sledeči oklic:

Avstrijskim poštnim uslužbencem!

Na noge v pasivni odpor! Odločitev je padla. Prisiljeni smo, da nastopimo. Vlada ni kljub vsem mogočim prošnjam in pozivom prav ničesar storila v prilog poštnih uslužbencev. Zaupniki so se še enkrat vestno posvetovali o razlogih, ki govorijo za in proti odporu in niso mogli drugega skleniti: **Poštni uslužbenci prično v petek, 21. decembra ob 6. uri zjutraj s pasivno resistenco, t. j. da izpolnjujejo službo strogo po obstoječih službenih predpisih.** Poštni uslužbenci vseh kategorij! Kot morje izpolnite svojo dolžnost, bodite solidarni in bodite tovariši! Kdor je dober tovariš, ne napade zahrbtno svojega tovariša v boju! Dokler se ne ukaže drugače, se mora delati le po predpisih. Naša stvar je pravična, zato mora biti zmaga z nami! S kolegalnim pozdravom zaupniki.

Uradni vodje dunajskih poštnih uradov so pozvali včeraj k sebi zaupnike poštnih uslužbencev. Naznanili so jim, da nameravata trg in fin. ministrstvo mnogo dovoliti poštnim uslužbencem, ako izostane pasivni odpor. Zaupniki so izjavili, da niso pooblašeni, da določno odgovore. O predlogih ni dovolj, da so obveščene le dunajske krajevne skupine poštnih uslužbencev, marveč morajo biti obveščene tudi vse ostale avstrijske krajevne skupine. Pasivni odpor je gotov in naj se vrše pogajanja med tem časom. Ako se izjalovi za danes določeni odpor, so sklenili, da po tridnevnem odmoru prično 30. decembra še enkrat s pasivnim odporom, ki pa ne preneha, dokler vlada ne ugoditi ali se pa izjavi obvezno v prilog poštnih uslužbencev. Ponovljeno gibanje bi naj pa bilo tako intenzivno, da zaostane v nekaj urah ves trgovski promet v Avstriji. Na ta način nameravajo dokazati vladi, da se poštni uslužbenci ne boje izgube novoletnih daril.

Medtem ko so na Dunaju še sklepali o pasivnem odporu, so pa že delali praški uslužbenci po predpisih. Sploh so češki poštni

Djali smo vreče na kup pred vrata in rdečkastorumena zrna so pala na tla.

Moister Cornille je debelo pogledal. Vzel je žito v roko, jokati in smejati se obenem in rekel:

— Ah, to je žito. Moj Bog, pravo žito. Pustite me, da se ga nagledam . . .

Nato se je obrnil k nam:

— Ah, dobro sem vedel, da pridete nazaj. Vsi oni ljudje iz parnega mlina so tatovi!

Hoteli smo ga zmagoslavno peljati v vas. »Ne, ne, ljubi otroci, najprvo moram dati svojemu mlinu jesti. Pomislite vendar, koliko časa je že tega, odkar ni nič dobil.

Vsi smo imeli solze v očeh, ko smo videli, kako se je starec trudil, kako je stresal žito iz vreč; in ko se je mlelo žito, kako je vse skrbno nadzoroval.

Povedati moram, da nismo od onega dne nikdar več pustili mlinarja brez dela. Moister Cornille je slednjič umrl in veterine njegovega mlina se niso odsihmal nič več vrtile . . . Po njegovi smrti ni nihče več opravljal obrti v mlinu.

Kaj hočemo, gospod, vse ima svoj konec in zdi se, da je čas mlinov na veter ravnotako prešel, ko čas parlamentov in sukenj z dolgimi škrici.

uslužbenci še bolj navdušeni za pasivni odpor kakor dunajski njihovi tovariši. Poštni uslužbenci v Pragi so imeli shod, na katerem so bili nad vse navdušeni, ko se jim je naznanilo, da so izjavili poštnim uslužbencem svojo solidarnost železničarji. Na Češkem se pridružijo odporu tudi uradniki oficijanti in poštarji. Listi pa pozivljajo delavstvo, naj se zavzema za poštne uslužbence. Praške poštne uslužbence vodijo narodni socialisti. Praškemu poštnemu ravnatelju pl. Potosz-Safaiku se je predstavilo odposlanstvo poštnih uslužbencev skupno z zastopniki uradnikov, poštarjev in poštnih oficijantov. Deputacija je naznanila ravnatelju, da se odpor prične. Ravnatelj se je čutil, da ne postopajo uradniki samostojno. Take solidarnosti ni pričakoval, a store naj, kar hočejo. Samo nihče naj ne toži, če si zaradi gibanja zlomi vrat.

Pražanom so pisali dunajski poštni uslužbenci: Tovariši! Končno je odbila ura oni trenutek, ko je potrebno, da se obračamo na vašo solidarnost. Zaupamo popolnoma vaši odločnosti in vztrajnosti. Mogoče je, da vas pozneje ne bomo več mogli niti brzojavno niti telefonično obveščati o položaju. Ako ne dobite do 21. t. m. drugega obvestila, prične 21. t. m. ob 6. zjutraj pasivna resistenca.

Krajna skupina poštnih uslužbencev v Rivi je sklenila, da prično takoj na poziv svojih dunajskih tovarišev s pasivnim odporom.

Graški listi poročajo iz Ljubljane: Poizkusi da bi ljubljanski poštni uslužbenci pričeli s pasivnim odporom, so ostali brezuspešni. Poštni uslužbenci so sklenili da vrše svojo službo normalno.

Vlada je obljubila poštnim uslužbencem izredno povišanje v službi ob Božiču in pa dokler se končno ne uredi dohodki, je bila tudi voljna, da jim da izredno draginsko doklado za leto 1906. Vlada se pripravlja na boj, ki ga je zakrivila s svojo počasnostjo sama. Po večjih postajah so pripravljene rezervni vozovi za sprejem malega brzojavnega blaga.

Železniškim uradom je ukazano, da sprejmejo vse pošiljate poštnih uradov katere naj vozijo eventualno s posebnimi vlaki za brzojavno blago s pospešeno hitrostjo.

Občinski svet ljubljanski.

Ljubljana, 21. dec. 1906.

Simon Gregorčičeve ulice.

Župan izvaja:

Počastili smo že spomin pesnika Simona Gregorčiča, ker smo omogočili, da društva »Prosveta«, »Akademija« in »Sokol« tvorijo lahko Simon Gregorčičevo knjižnico. Spomin slavnega slovenskega pesnika pa moramo počastiti še na drug način, tako da bo vidno in da bodo tudi drugi narodi lahko vedeli, kako slavimo Slovenci svoje pesnike. Zato predlagam da naj se oni del Hilserjevih ulic iz Gradišča do Bleiweisove ceste imenuje Simon Gregorčičeve ulice. Te ulice leže paralelno Erjavčevi ulici. Ravno pokojini Erjavc je bil dušni prijatelj in bodritelj slavnemu pesniku Simonu Gregorčiču v onih časih, ko je duhovščina po Mahničevem vplivu in naročilu najhujše napadala Gregorčiča. Takrat ga je bil bodril rajni Erjavc, da ni omagal. Županov predlog glede na Simon Gregorčičeve ulice obvelja soglasno.

Samonemške vinjete na priporočenih pismih.

Ubald pl. Trnkoczy in več trgovskih trdk in meščanov je po odposlanstvu vročilo županu vlogo, v kateri se pritožujejo zaradi samonemških vinjet na priporočilnih pismih. To postopanje je krivično in v protislovju s temeljnimi zakoni, da stoji na v Ljubljano naslovljenih pismih na žolhtih vinjetah samonemški napis Laibach. Sram nas mora biti pred drugimi Slovani. Čehi in Poljaki in tudi Italijani ki imajo na teh vinjetah dvojezične napise. Celo Mažari privoščijo Hrvatom na vinjetah priporočenih pisem poleg njihovega Zagrab tudi hrvaški Zagreb. Samo Ljubljana naj nosi pečat inferiornosti. Vlagatelji prosijo, naj zato občinski svet protestira proti tem samonemškim vinjetam. Županov dopis na personalni in pravni odsek navaja, da se je obrnil na ravnatelja tržaškega poštno-brzojav. ravnateljstva. Ravnatelj dvorni nadsvetnik je pa odgovoril županu, da tega ne more storiti v lastnem delokrogu. Že za časa svojega poslovanja v Zadru je stavil zahtevo glede na dvojezične vinjete. Temu pa se je uprlo trgovsko ministstvo, češ da imajo vinjete na priporočenih pismih notranje uradni značaj in da je kraj v nemškem jeziku dovolj viden na poštenem pečatu. Občinski svet sklene, da protestira proti samonemškim vinjetam na priporočenih pismih in zahteva, da ukaže trgovsko ministstvo vsem poštnim ravnatelstvom po pokrajinah, kjer stanujejo Slovenci, dvojezične vinjete na priporočenih pismih.

»Elizabetna otroška bolnica« — Umaknjeni županov predlog.

Namesto dr. Stareta se izvoli v odbor »Elizabetne otroške bolnice« dr. Oražem. Župan naznani, da je umaknil svoj dopis v zadevi načina zaznamovanja činovnih razredov mestnih uradnikov.

Poročila stavbnega odseka.

Prošnji Marjete Klemenčeve za odobrenje parcelacije dela parcel št. 55/1 in 57/1 kat. obč. Sv. Petra predmestje II. del na troje stavbišče se ugod.

Povišajo se cene za tlakarska dela Tomažu Starinu, mestnemu tlakarju.

Priziv »Laibacher Eisvereina« proti prepovedi mestnega magistrata glede na gradnjo dveh lesenih barak ob svojem drsališču se odkloni. Baraki sta bili zgrajeni celo brez stavbnega dovoljenja.

Prošnja salezijancev.

Zavod salezijancev je vložil prošnjo za podporo. Vzgoja pravno pokvarjene dečke, ki so večinoma otroci ubožnih starišev. Stroški se pokrivajo večinoma s milodari, ki se pa pobirajo tudi za gradbo svetišča. Vzgoja tudi z dobrim uspehom take dečke, ki so bili izključeni iz drugih ljudskih šol. Ker je imel zaradi legarja zavod veliko izrednih stroškov, naproša mestno občino za podporo. Župan v svojem dopisu šolskemu odseku pojasnjuje, da ne more priporočati prošnje. Res da se zavod bavi z vzgojo pokvarjene mladine, a ne brezplačno. Število izključenih dečkov v zavodu je pa neznatno. Poročevalec šolskega odseka Dimnik predlaga, naj se prošnja odkloni. Občinski svetnik Franchetti pravi, da je to vseeno, če je ljubljanska zanemarljena mladina pristojna v Ljubljano ali ne. Dolžnost občine je, da se vzgoja zanemarljene mladine podpira. Ako daje občina za gledališče, godbo in za barjansko cerkev, tudi lahko kaj da za rešitev zanemarljene mladine. Predlaga podporo 50 kron. Občinski svetnik Lenče pravi da se mora zavarovati proti očitani, češ, da občina ničesar ne da za zanemarljeno mladino. Poglejte Marijanišče. On ni proti predlogu Franchettija, ravno nasprotno predlaga za salezijanski zavod 100 kron. Občinski svetnik Turk: Jaz se pridružim Lenčetu predlogu za 100 kron. Dečki so potrebni podpore. Poročevalec nima nič proti predlogoma občinskih svetnikov Lenče in Franchettija, ki umakne svoj predlog. Pri glasovanju obvelja Lenčtov predlog.

Novi izumi glede na električne žarnice.

Občinski svetnik Franc Mali jako obširno poroča glede na nove izume električnih žarnic in obločno, ki dajejo lepšo in boljso luč. Predlaga naj upraviteljstvo »Mestne elektrarne«:

1. Priredi razložbo modernih svetilk;
2. poljudno naj obrazloži v ljubljanskem dnevnem časopisu po noticah nove izume glede na električno razsvetljavo;
3. poslužuje naj se tudi inseriranja v ljubljanskih dnevnikih;
4. stroške naj pokrije upraviteljstvo elektrarne iz svojih tekočih dohodkov.

Podžupan dr. Bleiweis pravi, da se spominja, ko se je vpeljavala električna razsvetljava, je trdila Siemens & Halske razpostavljala v Kirbischevi trgovini, za kar se je občinstvo zelo zanimalo. Prav bi bilo, ko bi se občina poslužila načina, kakršnega se poslužujejo trgovci. Ker imamo ali mislim vsaj, da dobimo kmalu v občinsko last plinarno, bi bilo potrebno ali koristno, da se poslužujemo tudi razsvetljevalnih izdelkov plinarne. Morebiti bi kazalo, da se spravi v predlog tudi stvar plinovih razsvetel.

Župan Hribar želi, naj bi se glede na plinarno tukaj ne govorilo toliko. Podjetje je zasebno in akcijska družba in sklepa o njem in kar je zanj za storiti upravni svet. »Plinarniške akcijske družbe.« O plinarni se ne more govoriti kot o podjetju občine. V ostalem pa tudi priporoča predloge občinskega svetnika Malija in priporoča, naj bi se o njih sklepalo, ne da bi se preve posvetoval o njih odsek. Dve okni v mestnem zglaševalnem uradu bi se priredili za razložišče električnih svetilk.

Razveljavljeni sklep gostilničarske zadruge.

Občinski svetnik Lenče interpelira glede na magistratovo odredbo o razveljavanju nekakega sklepa »Zadruge gostilničarjev in kavararjev«, po katerem se določi cena vrčku piva za 11 krajcarji. Mestni magistrat je ta sklep razveljavil. Znano je da so storili mesarji enak sklep, trgovci ustanavljajo karte, a nikjer se ni slišalo, da se je kak tak sklep razveljavil. Ne smete misliti, da so situirani gostilničarji tako dobro kakor nekda. Boriti se morajo za eksistenco. Bolj umestno bi bilo, kakor da je razveljavil magistrat ta sklep, da bi napravil konec tisti umazani konkurenci z gostilničarskimi koncesijami. Tu naj bi bil posegel magistrat vmes.

Župan: Magistrat je razveljavil sklep »Gostilničarske zadruge« kot politična oblast I. instance, ker je bil sklep v nasprotju s § 133 obrtnega reda. Zaližob, da se ne more vedno tako postopati. Gostilničarji so si izbrali napačen način, da podraže pivo. Noče namigavati, kako naj bi bili to storili. Na shodu zadruge so sklenili, naj se podraži pivo za dva vinarja pri vrčku in kdor tega ne stori, plača pet kron kazni v zadružno bolniško blagajnico. To dokazuje, da je bil sklep omejen le na navzoče člane. Če bi bili vsi gostilničarji glede na podražitev piva istega mnenja, bi ne bilo treba sklepa glede kazni. (Dobro! Dobro! klici). Sicer bi pa bil mestni magistrat le srečen, ako bi mogel vedno in povsod zabraniti povišanje cen živil kakor v tem slučaju. Interpelant se je dotaknil tudi mesarjev. Pripomniti moram, da so bili mesarji bolj previdni ko so podražili meso. Mesarska zadruga ni nikdar sklepala o povišanju cen mesa. Mesarji so tako previdno postopali, da magistrat ni mogel ničesar storiti proti njim in je izkušal kartel mesarjev razušiti, kar se mu je posrečilo z vpeljavo stoinke. Ne v zadrugi, ampak po posebnih sestankih so sklepali mesarji o podražanju mesa. Sam pa čuti, kako krivična da je kupčija s koncesijami. Gotovo je to krivično, da koncesija ne ugasne ako kdo ne izvršuje osebno obrti. Morebiti odpravi to krivico novi obrtni red. Dokler pa obstoji stari obrtni red, ni mogoče postavnim potom omejiti kupčevanja s koncesijami. Mestni magistrat omejuje kupčijo z gostilničarskimi koncesijami tako, da dobro prevdarja, kdo jemlje koncesije v zakup in da zahteva dobre prostore. Več pa po postavnih poti magistrat ne more storiti. Lenče si še ni na jasnem. Dolžnost magistratnega zastopnika bi bila, da poudči gostilničarje. Šubic: Saj poznate zakone! Lenče: Če se potegujejo uradniki za boljše plače, smejo tudi gostilničarji davkoplačevalci

delovati za boljše svoje razmere. Šubic: Tukaj ni forum zato. Lenče: Je forum zato, da zahtevamo pojasnil. Župan Hribar: Na zakonitost sklepa »Zadruge gostilničarjev« sta opozarjala mag. zastopnik Jančigaj in zadružni inštruktor dr. Blodig. Da bi pa imel oblastveni zastopnik dolžnost, učiti gostilničarje, na kak način naj se posvetujejo o podražanju piva, ni res in bi tak uradnik prišel v disciplinarno preiskavo. Lenče: Če imajo pa delavci shod, je pa vse dovoljeno. Dr. Triller: Tudi delavci smejo le, kar dovoljuje postava. Ko sta še govorila Predovič in Franchetti pripomni župan Hribar končno: Mestni magistrat stori, kar mu je sploh mogoče, da omeji konkurenci z gostilničarskimi koncesijami. Zato podeljuje nove koncesije le v izrednih slučajih.

Zakaj je izvzeta Ljubljana pri olajšavah za pošiljatev živine po železnih cestah?

To vprašanje stavi na župana občinski svetnik Turk. Župan izvaja: V zadnji seji železniškega sveta se je razpravljalo o tem. Da ni Ljubljana med olajšave deležnimi mesti, je vzrok, ker leži bolj na privatnih železnicah, ki imajo večjo odvažnost, kakor državna, ki pri nas glede na to vprašanje ne pride v poštev. Mesta ki so deležna olajšav leže izključno ob državnih železnicah. Podžupan: Gradec ne leži ob državni železnici! Dr. Triller: Cisto prav! Ministrstvo se mora še pogajati s privatnimi železnicami glede na olajšave. Pisal pa bom kaj jutri pri ministrstvu, kako da se je izvzela Ljubljana.

Turk naglašja, kako nujno je potrebno, da se osobito za nižje stanove to važno vprašanje hitro reši. Ravno z Ogrske dobivamo živino in bi se znižala cena mesa.

Župan Hribar: Kakor sem rekel, pišem še jutri ministrstvu. — Zaključil javno sejo.

ZBOLJŠANJE PLAČ DRŽAVNIM SLUGAM.

Finančni minister Korytowski je 20. t. m. podpisal določbo, s katero je državnim slugam omogočeno doseči prvi plačilni razred. 10% državnih slug bo v pr. hodnje pripadalo prvemu, 20% drugemu, 30% tretjemu, 40% četrtemu plačilnemu razredu. Torej pride 2.600 državnih slug v prvi, 5.200 v drugi, 7800 v tretji plačilni razred. Določba stopi v veljavo 1. februarja.

OGRSKA DELEGACIJA.

Ogrska delegacija je odobrila vojni redni in izredni proračun in prične sedaj z mornariškim.

FRANCOSKA.

Policija je izpraznila sloveče semenišče Sulpiško v Parizu. — Papež bo v svojem nagovoru pri božičnem sprejemu svetega kolegija slovesno protestiral proti francoski vladi, ki je zaplenila papežev arhiv v Parizu in pogazila mednarodno in občeljudsko pravo. — Mirovna sodnika v Epinalu in Chantellu sta obsodila dva duhovnika, ker nista objavila službe božje, z globo 1 franka.

VOLIVNO GIBANJE NA NEMŠKEM. — VLADA V KANOSSO!

Socialni demokrati bodo kandidirali v vseh šestih berolinskih državnozborskih okrožjih. (Dozdaj je bilo pet berolinskih okrožij socialnodemokratskih.) Katoliški centum je v rlo delaven. Centum kandidira tudi v vseh šestih berolinskih okrajih, seveda zgol za to, da vrže s socialnimi demokrati vred vsakega vladnega kandidata. Verodostojni listi poročajo, da bo Viljem, ako izpadejo volitve slabo zanj, s cesarsko naredbo uredil sam volivne okraje in jih izpremenil, da dobi poslušen parlament. Čisto verjetno. Vendar pa uradno glasila »Nordd. Allgem. Ztg.« dementira, da bi vlada bila pripravljena, razpustiti državni zbor še v drugič. Poslanec katoliškega centra prošt Schädler je v Bambergu med drugim v svojem govoru dejal še: »Nove volitve se bodo vršile 25. januarja, torej pred spokorjenjem sv. Pavla. Toda centum se ne bo spokoril. Pač pa se zna nekaj drugega zgoditi, kajti 25. januarja je bilo, ko se je cesar Henrik IV. spokoril v Kanossi. Državnozborsko razpuščenje je provzročil Bückeburg, toda mi se ne bomo uklonili (bücken)!«

LAJSKA ŠOLA NA ANGLEŠKEM PROPADLA.

Znano je, da je pred časom angleška nižja poslanska zbornica sprejela vladno predlogo, ki določa na Angleškem nekonfesionalno šolo. Seveda ta določba na Angleškem, kjer je verski čut nenavadno poglavljen, ni to, kar je lajska šola na Francoskem, vendar pa je višja zbornica izpremenila novo šolsko postavo s tem, da je zavrgla nekonfesionalno šolo. — Spodnja zbornica pa se o izpremenjeni vrtni ji šolski postavi niti posvetovati ni hotela, ampak je izpremembe višje zbornice en bloc zavrnila. Nato je višja zbornica na predlog lorda Lansdowna sklenila, vztrajati na svoji izpremembi, kar po angleškem ustavnem pravu pomenja, da je postava padla. Torej z nekonfesionalno šolo na Angleškem ne bo nič.

SMEŠNA NEMŠKA NASILJA V POZNANJU.

Pruska policija je v več poznanjskih mestih pri poljskih trgovcih zaplenila fonografske plošče, ki igrajo poljsko narodno himno. Vsi, ki so plošče iz Avstrije naročili, pridejo pred sodišče! — Poljski shod, ki se je vršil 17. t. m. in katerega dnevni red smo mi dne 17. t. m. tudi priborili, je poslal papežu obširno spomenico.

SESTANEK MED TITTONIJEM IN AERENTHALOM.

»Corriere d' Italia« poroča, da je sestanek med avstrijskim in italijanskim ministrom za zunanje zadeve, Tittonijem in Aerenthalom določen za prihodnji mesec.

RUSIJA.

Vojno sodišče v Tiflisu je obsodilo 24 oparjev na prisilno ječo. 53 članov revolucionarne organizacije je odgnanih v Sibirijo.

AFRIŠKE KOLONIJE.

V Londonu se posvetuje angleški državni tajnik Grey, nemški poslanik Wolff-Metternich in nemški afriški guverner Linderquist, kako urediti mejo med nemško jugozahodno Afriko in kapsko kolonijo.

Slovensko gledališče.

Malo prezgodaj se je včeraj ponovila opera »Prodana nevesta«, zato je bil obisk ne ravno preobiljen; vrh tega je bil sinoči tudi šolski koncert »Glasbene Matice« s pristo vstopnino; tam je bilo seveda polno, ker ne- kaj zastoji — obraja naš požrtvovalni Ljub- lančan.

Uspeh opere je bil dober. V ospredju je bil zopet g. Betetto v vlogi Kecal, ki jo je kreiral res nad vse pričakovanje. V priznanje je dobil lep šopek z koristnim priveskom. Za- služil je oboje.

Lepi duet »Vem za mladenka« v drugem dejanju (gg. Betetto in pl. Rezunov) se je moral ponavljati.

Dnevne novice.

+ Kaj je volivna reforma? Da se nam ne bo moglo očitati, da smo prezrli kako izjavo naših liberalcev o splošni in enaki volivni pravi- ci, navajamo besede včerajšnjega »Naroda«, ki pravi: »Volivna reforma je vrv, ki jo je spletel klerikalizem, da zadavi ž njo svobodomi- selne stranke v državi.« Liberalci ne vidijo drugega na svetu, nego klerikalizem. Vse, kar jim ni všeč, je klerikalno: Mladočehi, socialni demokrati, vlada Ker Tavčar, Plan- tan in Ferjančič ne bodo več državnih poslanci, bodo seveda svobodomiselnih stranke v celi državi zadavljene. O naši svobodomiselnih stranki po njenem lastnem vedenju moremo za gotovo trditi, da ne bo zadavljena, ker zada- viti se more le, kdor ima glavo, te pa pri nji zastoj iščeš.

+ Nov župan v Železnikih. Včeraj je bil za župana v Železnikih izvoljen zvest pristaš »Slovenske Ljudske Stranke« posestnik Mar- tin Klopčič. Dalje so izvoljeni občinskim svetovalec Peter Primožič, posestnik in tr- govec, Josip Demšar, posestnik in strojar, Ka- rolo Dolenc, posestnik in trgovec. V Železnikih vlada vsled izvolitve velika radost.

+ Za občinsko reformo v tržaški občinski svet. Tržaško obrambeno društvo zasebnih uradnikov je predložilo z ozirom na predsto- ječe zasedanje deželnega zbora na tržaški de- želni odbor spomenico, v kateri zahteva, da se pogledom na preosnovno državnega volivne- ga reda preosnuje čim prej tudi tržaški mestni statut na podlagi splošne, enake in di- rektne volivne pravice ter da se dotična pre- osnova predloži že v prvi seji deželnega zbora, ki bo 27. t. m. Tej zadevi se pridružujejo tudi tržaški Slovenci z nadaljnjim zahtevom, da bodi volivna pravica tudi proporcionalna.

— Osrednja zveza trgovskih in obrtnih uslužbencev v Avstriji, s sedežem v Pragi, je imela dne 9. t. m. v Pragi svojo konferenco, na katero so došli zaupniki skoraj vseh pra- škkih firm. Sklenilo se je, zahtevati, da se kolik- kor mogoče skrajša delavni čas, da se uvede popolni nedeljski počitek in pa draginska dok- lada. Razgovarjalo se je tudi o kolektivnih pogo- dilih. — Glasilo »Obzor trgovskih in obrtnih uslužbencev«, čigar izdajateljica je gorenja »Osrednja zveza«, izide dne 1. pro- sinca v nakladi 10.000 izvodov. Trgovski in obrtni uslužbenci najdemo v »Obzoru« rubrike, tičeče se njihovih strok in stanovskih potreb. Kdor želi kake informacije ali pa list na ogled, naj piše tajništvo »Osrednje zveze« (Ustredni svaz) Praga, Šteánská ul. 53.

— Izboljšanje položaja železniških usluž- bencev-delavcev. V železniškem ministrstvu se je vršila konferenca, kako izboljšati avan- zma, plače in nastavljenje delavcev v želez- niških delavnicah. Bavili so se tudi z vpra- šanjem 40-odstotne kvote iz aktivitetnih dok- ladi, ki naj se vračuna v pokojnino. Stvar bo urejena v prvi polovici januarja.

— Pravda Supila proti »Hrvatskemu Pravu«. »Hrvatsko Pravo« je prinašalo proti reškemu Supilu neke članke, katere je podpi- saval »Argus« in ki so dolžili Supila, da je od srbske vlade podkupljen. Supilo je tožil in včeraj se je vršila obravnava proti odgovor- nemu uredniku »Hrvatskega Prava« Zočeku. Zoček je izjavil, da je članke P. zahteval naj se uvrste v list pokojni član stranke M. Ba- bič in da jih je pisal neki Perotič, o katerem je šele pozneje izvedel, da se piše Pjerotič. Nato članek ni več priobčeval. List jih je pri- občil v dobri veri. Zoček je nadalje izjavil, da nima dokazov za trditve v onih člankih in da obžaluje, da jih je priobčil. Vsled tega pre- klica in ko se je zastopnik Supilov zadovoljil s primerno izjavo, je bil Zoček oproščen.

— Razglednice družbe sv. Cirila in Me- toda za božične praznike in za Novo leto 1907 se hitro razpečavajo. Že 20.000 teh krasnih in umetnih razglednic se je razprodalo. Družba jih je morala naročiti v drugič ter jih ima še 10.000 v zalogi. — Slovenci! Nikdo naj ne po- šilja ob tej priliki tujih, nego edino le naše slovenske razglednice. Te razglednice nosijo družbin moto: »Mal položi dar — Domu na altar!« in pripominjajo imajo, da so v naš družbin prid. Prismo tudi g. trgovce, da izobesijo v izložbah te razglednice. Tako ljud- je vidijo in vedo, kakšne so ter ob enem spo- znajo tiste trgovce, ki so toliko narodni, da

jih v svojih prodajalnah ponujajo naši družbi v prid. — Danes se nam dodatno poroča: Razglednic »Družbe sv. Cirila in Metoda« se je razprodalo že 27.000. Kdor jih še želi, naj se nemudoma obrne na vodstvo, kajti v zalogi jih je le še okrog 5000 komadov.

— Golob pismonoša prišel je pretekli petek v Drežnico ter se vsedel na šolsko okno. Golob je popolnoma krotak ter se dá prijeti z roko. Na nogi ima meden obroček in v njem vrezano znamenje P N B ter številko 26706. Ranjeno ima perut. Gospica učiteljica ga je vzela v oskrb, da ga ozdravi in potem izpusti.

— Neljuba novost za penzioniste. Penzi- jonisti bodo od 1. januarja l. 1907 dobivali pen- zije potom čekovnega prometa posredova- njem poštini hranilnic. Tako hoče vlada pri- hraniti nekaj osebja. Pensionisti ne bodo mo- gli več 1. ali 2. kakega meseca proti pobotni- cam dvigniti svoje penzije, ampak bodo morali počakati, da jim penzijo prinese pismonoša v hišo.

— Smrt na delu. Na postaji državne že- leznice sv. Andreja v Trstu je prišel 40letni delavec Josip Oblak med dva odbijača. Bil je takoj mrtev.

— V stalni pokoj je stopil č. g. Vincencij T o m a g n i n, kurat v Kobljegli na Krasu. Naselil se je v Gorici.

— Na Igu je umrl po kratki bolezni do 70 let stari Franc Stembal. Več desetletij je pi- saril ondi okoli se nahajajočim županstvom, pred časom opravljal je tudi župno matico. Lahka mu bodi zemljica!

— Smrt čudaka. 65letni Janez Ivančič iz Sel pri Brusnicah v novomeškem okraju je zvečer, ko se je spravljal na peč k počitku, tako nesrečno padel, da je bil na mestu mrtev. Ljudje pripovedujejo, da je zadnja leta popol- noma samostansko živel. Njegovo stanovanje je bilo brez vsake strehe, vrat in oken. Velike odprtine imel je pokrite z ruhami. Spal je v peči. Pri njem so dobili 56 K 44 vin. denarja, katerega je imel spravljene v zidni razpoki in šest krompirjev.

— Mlad deček se ustrelil. Iz Šida na Hr- vaškem javljajo: Štirinajstletni Uroš Slavulje- vič je bil pri okrajnem glavarstvu za pisarja. V pisarni je kradel kolke ter je bil vsled tega odpuščen. Mladič je šel domov ter se ustrelil. Bil je takoj mrtev.

k Nemška zmaga. Pri občinskih volitvah v Rožeku so Nemci po hudem boju zmagali v prvem in drugem razredu.

Ljubljanske novice.

lj Dva nova magistratna svetnika. V vče- rajšnji tajni seji je imenoval ljubljanski občins- ki svet za policijskega načelnika in policijs- kega svetnika dunajskega policijskega nad- komisarja Ivana Lauterja, katerega je odposlal ljubljanski občinski svet svoj čas na Dunaj, da prakticira policijsko službo. Trdi se, da dobi zdaj ljubljanska policija moderno izobra- ženega strokovniaka za svojega šefa. Dose- danji začasni policijski načelnik mag. tajnik dr. Milutin Zarnik je pa imenovan za magi- stratnega svetnika extra statum. Seja, pri ka- teri se je šlo za imenovanje novih svetnikov je bila burna. Izpraznjenega mesta drugega mestnega komisarja in praktikanta začasno niso izpolnili. — Novi policijski svetnik gospod Ivan Lauter je rodom Ljubljančan in je v 47 letih starosti. Njegov oče je bil uradnik pri dež. vladi. Poročen je z Ljubljančanko Alojzijo Mayer. Brat njegov gospod Josip Lauter je načelnik kurilnice v Zidanem Mostu. O po- letju je gospod Lauter redno prihajal z Dunaja na počitnice v Ljubljano ter je stanoval v Čončkovem gradičku.

lj Gremij trgovcev v Ljubljani nam piše: Kakor prejšnja leta, tako so tudi letos sklenili špecerijski trgovci iz Ljubljane in bližnje oko- lice, da ne bodo dajali svojim cenjenim odje- malcem nikakih novoletnih daril; zato pa bo- do darovali primerne zneske v razne dobro- delne namene. Ta akcija špecerijskih trgo- vcev se je prav dobro obnesla; ne glede na to, da je to v korist raznim dobrodelnim zavo- dom, so tudi odjemalci na boljšem, ker dobe za pošten denar pošteno blago. Pri trgovcih samih pa se je utesnila nekoliko tista huda konkurenca, ki se je baš pri dajanju daril osobito razvila in je bila silno slična umazani konkurenci.

lj Koncert gojencev »Glasbene Matice«. Da se širše občinstvo prepriča o delovanju »Glasbene Matice« in o njenih lepih uspehih, ki jih dosega v krogu svojega številnega na- raščaja, prirede gojenci in gojenke tega hvale- vrednega domačega zavoda vsako leto kon- cert, ki pri njem nastopajo najbolj izvežbane moči. Kakor vselej, smo se tudi včerajšnje prireditve odkritosrčno veselili, kajti že spo- red z raznovrstno in mikavno vsebino je pri- čal, da se naš glasbeni in pevski naraščaj pod okriljem skrbne »Matice« trudi povzpeti se na višino one umetnosti, ki je ena najplemenitej- ših lastnosti omikanih in olikanih narodov. Ne- kateri proizvajalci: gg.: N. Štritof, A. Trost, M. Dežela, gđc. Ana Kilar, so nam že znani izza enakih koncertov prejšnjih let. Med kon- certovavci na godala nismo opazili novih moči, pač pa med solopevci, kar omenjamo s pohvalo. — Z uspehi letošnjega gojenskega koncerta mora biti zadovoljen tudi nekoliko strožji kritik, kajti nikomur izmed sodelujočih ne moremo odrekati, da ne bi imel potrebne zmožnosti in talentov, ki zaslužijo priznanje. Pohvalno se je treba izraziti zlasti o mladem g. Štritofu, ki mu gre prvenstvo ozir klavirja in ozir gosli. Sigurnost v nastopu, sigurnost in čuvstvo v sviranju, ga odlikuje. Fr. Chlo- pinove balade v g molu ne čuješ zlepa v taki dovršenosti, G. M. Dežela si je izbral težko nalogo za gosli, a jo je dobro izpeljal. — Klav- irska točka, ki jo je prednašal g. A. T r o s t zahteva mnogo ročnosti in moči; ugajala je splošno. Spremljevanje gđcne Ane Kilarjeve

je poslušalstvo sprejelo z odobravanjem. Petje je nekoliko zaostajalo za glasbo, vendar mo- ramo priznati, da so tudi solisti dobro izvež- bani in da so lepo peli. Zlasti se je trudil g. dr. P. K o z i n a, ki je podal dve pesmici in odlomek iz opere »Hugenoti«. Bil je semintje izboren, v višavi pa manj prikupljiv. Gđc. An- gela M a l i č e v a ima skromen, prijeten, celo globok alt. Ob sklepu so nastopili štirje mladi goslarji v Haydnovem komornem kvartetu št. 34. Šlo je prav dobro. Marsikdo je pogrešil, da gojencev Hubadove šole topot ni bilo na spregled. Z zadovoljstvom je mlado občins- tvo, osobito dijaštvo, ki je bilo sila radodarno s pohvalo, zapuščalo precej hladno dvorano.

lj Zella prodajalec znamk. Božični praz- niki so blizu, kakor tudi Novo leto. Pošiljala se bodo zopet voščila na vse strani, pisma, raz- glednice itd. Torej se prodajalci poštinih znamk priporočajo slavnemu občinstvu, naj se pri njih tudi kupi papir in razglednice, da se ne bodo zdaj v tem mrazu vrata samo zaradi znamk odpirala. Prosi se tudi, naj se prinese zmenjani denar, da ne bode potreba še zraven čas tritati in druge odjemalce, kateri kaj dru- gega kupujejo, s tem zadržavati.

lj Iz pisarne slovenskega gledališča. V ne- deljo popoldne se uprize prvič v sezoni Anzengruberjevi »P o d k r i ž e v a l c i«, na- rodna igra s petjem v štirih dejanjih. Zvečer se poje četrtič in zadnjič »Rigoletto«.

lj Umrla je gospa Leopoldina Pelikan, stara 78 let.

lj Nepošten najditelj. Pred dvema dne- voma je našel kleparski pomočnik Jožef Jus- tin vrečo soli in mesto, da bi bil najdbo na- znanil magistratu, je dal sol prodati po nekem prijatelju nekemu branjevcu za 9 kron. Izgu- bitelj naj se oglasi pri magistratu.

lj Nesreča. Včeraj je padel z lestve delal- vec pri mestni elektrarni Anton Šubic, ko je popravil električno svetilko na Dunajski ce- sti in si izpahnil levo roko.

lj Umrl je Rudolf Večaja, 11-letni sin pe- čarskega tovarnarja g. Alojzija Večaja na Ve- likem stradonu št. 11.

lj Izgubila je neka gospodična denarnico v kateri je imela 28 kron denarja.

lj Novo društvo. Deželna vlada je potrdila pravila društva — »Schlaraffia Aemona«.

lj Ljubljanska društvena godba priredi ju- tri v hotelu »Južni kolodvor« (Seidl), Kolo- dvorske ulice, koncert. Začetek ob pol 8. uri zvečer. Vstop prost.

Štajerske novice.

š Mariborski izvesni napisi. Iz Maribora nam pišejo: Stvar gre dalje! G. Ivan Veras je prosil, da se mu dovoli dvojezični napis. Občinski odbor v Mariboru je prošnjo odklo- nil. — Središče Slovenije se še ne vzdigne! Slovan Hrbar ! ?

š »Slovenski Gospodar« v Mariboru, to izborno glasilo štajerskih neoliberalnih Slove- cev, bo od novega leta izhajalo v povečani obliki in na finejšem papirju kakor doslej. Na- ročnina ostane ista.

š Poročil se je v Gradcu nadporočnik 97. pešpolka in učitelj na mariborski kadetnici Emanuel Krajiček s trgovčevno hčerjo Hildo Rosenberg.

š Pjan voznik. Jakob Sardinšek, hlapec pri posestniku Riedlu v Poberšu, je predvčerajšnjim gnal prazen tovorni voz po Mariboru. V pijanosti je padel pod kolesa, ki so mu šla čez prsi in trebuh. Težko poškodo- vanega so spravili v bolnišnico.

š Iz davčne službe. Davčni pristav Anton Mravljak je prestavljen na lastno prošnjo iz Čmureka v Ptuj. Kakor se vidi, tudi Nem- cem, kakoršen je Mravljak (!) ne ugajajo nemški kraji.

š V papirnici v Gratweinu so imeli 19. de- cembra ogenj, katerega so pa še pravočasno pogasili.

Razne stvari.

Vojaški upor v Ekvadorju. V Loji se je uprla vojaška posadka, ker ni dobila že 60 dni svoje plače. Uporni vojaki so umorili tri častnike in plenili po hišah. Umorili so 25 in ranili veliko prebivalcev. Proti uporni posadki je odkorakal polkovnik Paer s četami.

Japonska podjetnost. Japonci so ustano- villi novo parobrodno društvo, ki bo imelo ladje za prevažanje 150.000 ton. Nova družba uvede redne vožnje iz Tokia na Formozo, Javo, Vladivostok, Severno Kitajsko, Honkon, Manilo, Havj, Ameriko in Avstralijo.

Nevhita. V Pečlskem zalivu so napravili viharji veliko škodo. V Čifu je poškodovan obrambeni nasip. Mnogo ljudi je smrtno pone- srečilo. V Daljnem je ponesrečilo dvajset ladij.

Tibetski potovalec dr. Erih Zugmayer se je povrnil s svojega znanstvenega potovanja na Dunaj.

Preiskava carjevih gostov. Na ruski vo- jaški svečanosti sv. Jurija se je dogodil ne- ljub intermezzo. Car je povabil po stari na- vadi na slavnostno pojedino vse tiste osebe, ki jih odlikuje red sv. Jurija. Tako so prišli dostojanstveniki od vseh strani. Na kolodvoru pa so jih čakali policaji in vse po vrsti telesno preiskali. Nato so jih šele spustili k carju.

Telefonska in brzolavna poročila.

HISTORIČNA SEJA GOSPOSKE ZBOR- NICE.

Dunaj, 21. decembra. Tudi danes je pri- šlo k seji gosposke zbornice nenavadno veliko število članov, nad 160. Vse kaže, da je od- por gosposke zbornice proti volivni reformi premagan; oni, ki so upali na resen odpor go-

sposke zbornice, so blamirani. Ljubljanski knezoškoof dr. Jeglič se je vpisal v govorniško listo. V imenu nove komisije je podal po- ročilo baron Z e d w i t z, ki je priporočal, naj se volilna reforma neizpremenjena sprejme tako, kakor jo je sklenila poslanska zbornica, in pa vladna predloga o »numerus clausus«, po kateri se sme najmanj imenovati 150, naj- več 170 gosposkozborničnih članov. — Prvi govornik je bil grof Franc Thun, ki je de- jal: Nasprotnik sem volivne reforme, ker sem prepričan o velikih nevarnostih, ki nastanejo, ako postane zakon. Nočem se udajati sangvi- ničnemu upanju, da bo potem potihnil narod- nostni prepir, obratno narodnostni boj bo ži- vahnejši kot doslej. Tudi socialna nasprotstva si bodo v novo zbornici še ostreje stala na- sproti ter bo zbornica še bolj pristopna radi- kalnim šlagerjem. Število državo ohranjujočih strank se skrči, zato naj pa nosijo odgovor- nost oni, ki so predlogo predložili. Odkrit naj bom: politično bi ne bilo modro, ako bi se zadrževalo sedaj ono, kar je gotovo. Zadržati volivne predloge sedaj ni več mogoče. Pre- pričan sem, da je število poslancev, ki bi v poslanski zbornici še stal na pluraliteti, padlo na ničlo. Začetkoma sem stavil le take za- hteve, ki bi bile izpolnljive; starostno plurali- teto in numerus clausus. Vlada mi je samo v zadnji točki pršla nasproti. V trenutku, ko se demokratizira poslanska zbornica, je »nume- rus clausus« za gosposko zbornico ne zогiben. Nismo se hoteli kaj odkrži od pravic krone, vzeli smo najvišjo številko, ki je sploh ke- daj bila dosežena pri imenovanjih v gosposko zbornico, preprečiti pa smo hoteli, da bi kaka vlada svoje zahteve na ta način pri gosposki zbornici izvedla, da bi imenovala poljubno število svojih pristašev v gosposko zbornico. Govornik konča: Želim, da bi oni imeli prav, ki pričakujejo boljsega, srečnejšega raz- voja od sprejema volivne reforme. Rad bom potem priznal, da sem se motil. Jaz volivne reforme ne morem zadržati — glasoval bom zanj, četudi s krvavečim srcem.« Za grofom Thunom je govoril Čeh Mattuš, za Mattušem ja govoril baron Berger, potem knez Schönburg. De- bate gosposka zbornica danes še ne sklene in bo skoro gotovo šele jutri debato zaklju- čila. Gosposka zbornica je danes v pravem pomenu besede natlačena. Na prvi in drugi ga- leriji ni dobili nobenega prostoračka. Posebno mnogo je opaziti aristokratskih dam. M.n'stri so vsi navzočni.

Dunaj, 21. decembra Gosposka zbornica je sprejela predloge kom sije o »numerus clau- susu« v vseh branjah, o volivni reformi je predlagal poročevalec komisije Zedwitz, naj se z odobrenjem neizpremenjene volivne re- forme počaka, da »numerus claususu« pri- trdi gosposka zbornica. V debati je Mattuš govoril proti. Za grofom Schönburgom, ki je govoril proti, je govoril grof Harrach za, nato mini- strski predsednik Beck za »numerus clausus« in na podlagi statističnih podatkov proti plu- raliteti. Debata se nadaljuje.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 21. decembra. Poslanska zbor- nica je danes nadaljevala drugo branje pro- računskega provizorija. Doniobranski mi- nister je odgovarjal na interpelacijo o kričečem postopanju z umorjenim dragoncem v Mar- boru.

PASIVNI ODPOR POŠTNIH USLUŽ- BENCEV.

Dunaj, 21. decembra. Pasivni odpor pošt- nih uslužbencev se je danes zjutraj pričel. V dostavljanju se še malo občuti. Trgo- vinski minister je pozval zastopnika pošt- nih uslužbencev k sebi na pogajanja. Pogajanja se prično danes popoldne in je upanje, da se še danes doseže soglasje.

Praga, 21. decembra. Poštni uslužbenci so izdali izjavo, da pasivni odpor pošt- nih uslužbencev na Češkem odgodijo.

SMRTNA KOSA.

Poljane nad Škofjo Loko, 21. decembra. Tu je umrl oče ribniškega dekana gospoda Fr. Dolinarja Matevž Dolinar, star 90 let. Pogreb bo jutri.

DOPOLNILNA OBČINSKA VOLITEV V ZAGREBU.

Zagreb, 21. decembra. Pri dopolnilni občinski volitvi v drugem razredu je dobil župnik Ilijašević 269, Starčevićanec Hagen- auer 239 in dr. Šurmin 79 glasov. Ožja voli- tev 27. t. m.

CLEMENCEAUJEVO STALIŠČE OMAJANO.

Pariz, 21. decembra. V vladni stranki se je pojavilo hudo nasprotstvo proti min- istrskemu predsedniku Clemenceau.

Pariz, 21. decembra. Zbornica je sicer sprejela predlog Clemenceauja, naj se obra- vna že danes nova postava o uvedbi bogo- služja, toda le po dolgem odporu. Radkalec, bivši mornariški minister Pelletan in nacional- list p.satelj Barres sta namreč hrupno napa- dala Clemenceauja, ki je bil popolnoma izne- naden in je v strastnem govoru izjavljal, da se rad umakne, ako hoče kdo drugi prevzeti mi- nistrstvo.

ZA SVOBODO CERKVE.

Rim, 21. decembra. »Trbuna« poroča, da so v Vatikanu že izjavili, da tudi nove po- stave, katero predloži danes Briand v zbor- nici, ne sprejme.

Viviers, 21. decembra. Tu se je vr- šla veličastna manifestacija vsega ardenske- ga prebivalstva ob priliki preselitve škofa.

Saint Flour, 21. decembra. Ko se je škof preselil, je množica izpregla iz kočije ko- nie ter škofa peljala v novo stanovanje. Ne- kega liberalnega žurnalista so močno pretepli.

RUSKA VLADA PROTI STRANKI KADETOV.

Peterburg, 21. decembra. Ruska vlada z ozirom na volitve najstrožje postopa proti stranki kadetov. Vse strankne urade je vlada zaprla, kdor se udeleži strankinih shodov, je aretiran.

SPLOŠNA STAVKA.

Radom, 21. decembra. Nad učencem trgovske šole, ki je v nedeljo vrgel na šefa orožništva bombo, je bila izvršena smrtna obsodba. Vsled tega je vse delavstvo v Radomu prčelo stavkati.

NEMŠKA NASILJA NA POZNANJSKEM.

Gnjevno, 21. decembra. Vojaško sodišče je obsodilo poljskega rezervista Vosnaka na deset mesecev ječe, ker ni na poz v poveljnika hotel zaklicati »Živio!« na cesarja Viljema.

KATOLIŠKA SOLIDARNOST.

Rim, 21. decembra. Italijanski katoličani pripravljajo velike manifestacije za francoske katoličane.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem +062 m, srednji zračni tlak 7.60 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v mm
19	9. zveč	498	4.5	sl. jvzh.	obl.	
20	7. zjutraj	749.0	8	sl. svzh.	"	0.1
	2. pop.	4.7	3.0	sl. jvzh.	"	

Srednja včerajšnja temp. 3.6°, norm 2.1°

Najvišje odlikovanje na mednar. razstavi v Milanu 1906 avstr. razsod.

Zahtevajte vedno, kadar **kašljate**, ste **hripavi** ali so se Vam **zasle-zila dihala**

salmijakove pastile

lekarja **PICCOLI-ja** v Ljubljani, ki v vseh naštetih slučajih izbornoučinkujejo. 2745 III c

1 škatlja 20 vinarjev, 11 škatelj 2 kroni. Zunanja naročila iz ršeje najhitreje lekar **Piccoli** v Ljubljani, Dunaj-ka cesta.

Službo želi premeniti

učiteljica :
ženskih ročnih del

v kakem večjem kraju, ali pa nastopiti v kaki večji rodbini Ponudbe do 29. dec. na upravnishvo tega lista. 2941

Razpis službe.

„Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu“ razpisuje mesto 2881 3-8

uradnika in mesto vežbenika.

Prošnje s prepisi spriceval in opazko, kedaj lahko vstopi ter z zahtevo plače, je vposlati do 20. decembra t. l. na predsedništvo zadruga.

Elegantne lahke Sani

za enaga konja so na prodaj. — Kje, pove uredništvo „Slovenca“. 2909 (3 2)

Izredno znižane cene pri

Veliki tovarni v Ljubljani,

Resljeva cesta 3 — Sv. Petra cesta 37.

Priporoča svojo veliko in svežo zalogo **konfekcije za dame in dečke.**

Velikanska izbira konfekcije za dame in dečke. Velika zaloga **kožuhovine za gospode.** 2621 20 14

A. LUKIČ, poslovođkinja.

V nedeljo 23. t m je odprta trgovina dopoldne in popoldne !!!

Kdor ta dan kupi nad 20 gld. blaga, dobi zastoj remontoir-patent Roskopf uro.

2928 1-1 ANGLEŠKO SKLADIŠČE OBLEK. O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5.

= V nedeljo =

dne 23. decembra ostane

2910 (3-2)

trgovina s perilom, klobuki in modnim blagom

C. J. HAMANN

dopoldne in popoldne

odprta.

Velika božična !!! prodaja !!!

Primerna božična darila!

po **čudovito nizkih cenah** se prodaja konfekcija za gospode, dame in otroke v

Anglešk. skladišču oblek
O. BERNATOVIČ
Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

2428 14-7

Destilacija žganja

v zvezi z izdelovanjem brezalkoholičnih pijač se more takoj pričeti z najb. ljšim u-peh m; za oblastveno dovoljenje v svrhu izdelave in prodaje se jamči ter brezplačno na licu mesta tem. ljito u edi manipulacija po izurjenem strokovnjaku. Obšrne informacije v svrhu dobre trgovine na razpolago. Brezk nku renne vrste in reklame brezplačno. R. sn. p nudniki naj na-love svoje ponudbe pod „Goldgrube“ 2500 na Ann. Exp. Eduard Braun, Dunaj, L. Rotenturmstrasse 9. 2782 6

lače se

2837 8-3

stanovanje

za 1. februarij 1907, obstoječe iz 3 sob, kuhinje in pritiklin, prvo ali drugo nadstropje; ne daleč od Marijinega trga. Ponudbe na „Anončni biro“, Rimska cesta 2.



Popolna oprema za novorojence, otroško perilo, za vsako starost v zalogi riporoča znana trgovina perila **C. J. Hamann, Ljubljana.**

Per lo lastnega izdelka. 1870 ustanovljeno 1870.

2426 4

Najmodernejši klobuki

vseh vrst

... v največji izbiri ...

v LJUBLJANI

pri

C. J. HAMANN

Klobuki se prevzemajo v popravila.

2827

Najkoristnejša božična darila



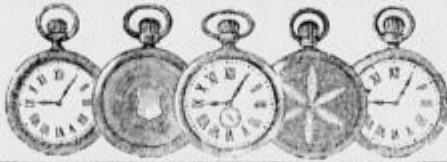
dobite v trgovinah s tem kazalom.

2808 8

Singer Co. akc. dr. za šival. stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta šte. 4.



Naznanilo!



Naznanilo!

:: Podružnica ::

Resljeva cesta št. 2.

Prej l. Černe.

Ustanovljeno l. 1852.

Glavna trgovina:

Jurčičev trg št. 3.

Najstarejša domača tvrdka.

Ustanovljeno l. 1852.

:: Podružnica ::

Resljeva cesta št. 2.

Prej l. Černe.

Primerna božična in novoletna darila!!

Ker sem ravnokar dobil večjo množino pravih **švicarskih žepnih zlatih, tula, srebrnih, jeklenih in nikelnastih ur** po jako ugodni ceni, opozarjam cenjeno občinstvo na to okolnost in ga vljudno vabim k nakupu, posebno še zaradi tega, ker bo ta cena zaloga razprodana v najkrajšem času.

V zalogi imam tudi vsake vrste **verižice, prstane in uhane.**

Zahtevajte moj najnovejši cenik, ki ga pošiljam na zahtevo pošt. prosto.

Vsa v to stroko spadajoča popravila izvršujem sam solidno ter po nizki ceni. — Pri večjem nakupu dam popust.

Z odličnim spoštovanjem

2910 3 1

MILKO KRAPEŠ.

V nedeljo, dne 23. dec. je trgovina celi dan odprta.

Promese za najbližja zrebanja:

Promese na kreditne srečke

à K 17.—

2. januarja

K 300.000.

Promese na zemeljske kreditne srečke à K 5½

5. jan. K 100.000.

„srečke regulacije Donave“ K 10.—

2. „

K 140.000.

Vse tri promese skupaj le 30½ krone.

Naročila izvršuje z obratno pošto „Ljubljanska kreditna banka“ v Ljubljani, Stritarjeve ulice 2, katera sprejema tudi vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4½% od dne vloge do dne vzdiga.

2291 24